

Kenmerk	W05.08.0033/I
Datum advies	14 maart 2008
Vindplaats	Bijvoegsel Staatscourant 10 juni 2008, nr 109

Volledige tekst

Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW in verband met het samenvoegen van dat besluit met het Bekostigingsbesluit WHW en in verband met de wijziging van de bepalingen inzake de algemene berekeningswijze voor de rijksbijdrage van de instellingen voor hoger onderwijs, met nota van toelichting.

Bij Kabinetsmissive van 1 februari 2008, no.08.000339, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW in verband met het samenvoegen van dat besluit met het Bekostigingsbesluit WHW en in verband met de wijziging van de bepalingen inzake de algemene berekeningswijze voor de rijksbijdrage van de instellingen voor hoger onderwijs, met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit strekt tot integrale opname van het Bekostigingsbesluit WHW in het Uitvoeringsbesluit WHW (hierna: UWHW). De bestaande bekostigingsregels worden daarbij vereenvoudigd. Het is de bedoeling om uiteindelijk tot één uitvoeringsbesluit voor het hoger onderwijs te komen. Het besluit strekt tevens tot uitvoering van een aantal toezeggingen van het vorige kabinet.

De Raad van State onderschrijft de strekking van het ontwerpbesluit, maar maakt een aantal opmerkingen met betrekking tot de voorgenomen subdelegatie en de wijze van bekostiging van niet-EER-studenten. Hij is van oordeel dat in verband daarmee enige aanpassing van het ontwerpbesluit wenselijk is.

1. Onderwijsopslag

Ingevolge het voorgestelde artikel 4.10 UWHW wordt de verdeling van het deel "onderwijsdeel wo" dat na toepassing van de artikelen 4.8 en 4.9 resteert bij ministeriële regeling vastgesteld. Volgens de nota van toelichting gaat het bij de onderwijsopslag om verschillende kleinere bedragen en percentages, zoals de werkplaatsen diergeneeskunde en tandheelkunde, afspraken met instellingen over ambtsopleidingen en instituten voor internationaal onderwijs en onderzoek, alsmede om afspraken met de Open Universiteit. In het Bekostigingsbesluit WHW worden al deze bedragen en percentages nog afzonderlijk vermeld. Volgens paragraaf 1, onderdeel d, van de toelichting, is vanwege de veelheid van percentages en bedragen die de rijksbijdrage bepalen en de jaarlijkse aanpassing vanwege loon- en prijsbijstelling besloten om deze bedragen onder de noemer "onderwijsopslag" op te nemen.

Naar het oordeel van de Raad is de in artikel 4.10 neergelegde delegatie van regelgevende bevoegdheid voor de verdeling van het resterende deel van de onderwijsbijdrage

onvoldoende concreet en nauwkeurig begrensd. Uitgangspunt is dat delegatie aan de minister zoveel mogelijk wordt beperkt tot voorschriften van administratieve aard, uitwerking van details, voorschriften die dikwijls wijziging behoeven en voorschriften waarvan te voorzien is dat zij mogelijk met grote spoed moeten worden vastgesteld. (zie noot 1) De Raad acht het noodzakelijk dat in elk geval de hoofdlijnen van de verdelingssystematiek in het besluit worden opgenomen, in het bijzonder wanneer het de grondslag van de bekostiging betreft. De concrete uitwerking kan dan bij ministeriële regeling worden vastgesteld.

De Raad adviseert het ontwerpbesluit aan te passen.

2. Bekostiging niet-EER-studenten

Het ontwerpbesluit vormt een uitwerking van de niet-EER-maatregel, waardoor instellingen in het hoger onderwijs voor niet-EER-studenten niet langer bekostiging ontvangen op basis van het aantal studenten maar hiervoor een vast bedrag ontvangen. Vanaf 2010 worden voor de berekening van de rijksbijdrage alleen studenten met de nationaliteit van een EER-land of een verblijfsvergunning, alsmede studenten uit Suriname meegeteld. Deze studenten hoeven niet meer dan het wettelijk vastgestelde collegegeld te betalen. Aan de overige studenten mag een instelling het hogere instellingscollegegeld berekenen. Volgens paragraaf 6 van de toelichting is de vrees voor onbedoelde negatieve effecten van deze maatregel ongegrond. Instellingen krijgen voor niet-EER-studenten een vast bedrag voor "kennisbeurzen" toegekend, aldus de toelichting.

Als gevolg van de niet-EER-maatregel wordt de financiering van niet-EER-studenten losgekoppeld van het aantal studenten dat instellingen daadwerkelijk binnenhalen en doen afstuderen. Instellingen krijgen een vast bedrag toegekend, ongeacht het aantal niet-EER-studenten.

De Raad wijst erop dat deze regeling moeilijk te verenigen is met de passage in de toelichting dat financiering van instituten zonder het leggen van enige relatie met de omvang van de verrichte taken en prestaties onwenselijk is. (zie noot 2) Instellingen ontvangen geen prikkels meer om daadwerkelijk excellente studenten van buiten de EER binnen te halen. Verder staat deze maatregel op gespannen voet met het streven naar meer kennismigranten. Juist van kennismigranten die in Nederland gestudeerd hebben, valt te verwachten dat zij aansluitend in Nederland blijven werken.

Gelet op het voorgaande adviseert de Raad het voorstel van een dragende motivering te voorzien.

3. Voor redactionele kanttekeningen verwijst de Raad naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State

Bijlage bij het advies van de Raad van State betreffende no. W05.08.0033/I met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- In het opschrift de zinsnede "voor de rijksbijdrage van de instellingen" wijzigen in: van de rijksbijdrage voor de instellingen.
- In artikel I, onderdeel E, in artikel 4.1, derde lid, de zinsdelen ", in welke opleiding" tot en met "kandidaatsexamen" alsmede "had onderscheiden," laten vervallen.
- In artikel I, onderdeel E, in artikel 4.2, derde en vierde lid, de tweede volzin schrappen

(gelet op aanwijzing 52 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar)).

- In artikel I, onderdeel E, in artikel 4.4, tweede lid, het voorschrift uit de toelichting opnemen dat deze correctie enkel mogelijk is als de gegevens niet correct zijn vastgesteld als gevolg van een oorzaak die buiten de instelling ligt (mede gelet op aanwijzing 214 Ar).

- In artikel I, onderdeel E, in artikel 4.14, vierde lid, ter verduidelijking na "opleidingen" de woorden "als bedoeld in het tweede lid" toevoegen.

- De terminologie in artikel I, onderdeel E, artikel 4.14, tweede lid, en in bijlage 5 met elkaar in overeenstemming brengen door te kiezen voor groepen dan wel hoofdgroepen.

- In artikel II, onderdeel H, invoegen na "artikelen": 5.1, derde lid,.

Nader rapport (reactie op het advies) van 11 april 2008

De Raad van State geeft U in overweging een besluit te nemen, nadat met het advies rekening zal zijn gehouden.

Onderstaand ga ik in op de opmerkingen van de Raad.

1. Deze opmerking heeft geleid tot het herformuleren van de artikelen 4.10 en 4.19 van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008.

2. De passage in de nota van toelichting over de zogenaamde niet-EER-maatregel is aangescherpt.

De redactionele kanttekeningen zijn alle verwerkt.

Ik moge U hierbij, mede namens mijn ambtsgeenoot van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting wederom doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

(1) Zie ook de aanwijzingen 25 en 26 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

(2) Paragraaf 2, onder c en e, van de toelichting.

[Gehele tekst ontwerpregeling met toelichting \(doc, 764 kB\)](#)